

Donald Broady, "Om modernismens födelse",
*Daidalos. Böcker från Daidalos, Anthropos
och Glänta*, dec. 2000, pp. 12-13.

Kort text i Daidalos bokklubbs kvartals-
tidning. Utdrag ur inledningen till den
svenska utgåvan Pierre Bourdieu,
*Konstens regler. Det litterära fältets
uppkomst och struktur*, Brutus Östlings
Bokförlag Symposion, Stockholm/Stehag
2000.

DAIDALOS

BÖCKER FRÅN DAIDALOS, ANTHROPOS OCH GLÄNTA • DEC 2000

**Nya böcker av Perry Anderson • Michail Bachtin •
Manuel Castells • Jostein Gripsrud • Slavoj Zizek •
Paul Feyerabend • Pierre Bourdieu**

DAIDALOS • BOX 123 04 • SE-402 43 GÖTEBORG • Tel 031-42 20 45 • Fax 031-42 64 33

Om modernismens födelse

Konstens regler

Pierre Bourdieus mest konsekvent genomförda studie av kulturella fält

Konstens regler är den hittills mest genomförda och syntetiska av alla studier av kulturella fält som Pierre Bourdieu och hans medarbetare åstadkommit genom åren. Boken bjuder på en detaljerad analys av modernismens framväxt inom fransk litteratur och konst från 1820-talet till början av vårt sekel, med många exkurser in i senare tid. Men det är inte bara fråga om historisk skrivning. Bourdieu föreslår inget mindre än en ny »vetenskap om konstnärliga verk». *Konstens regler* är den första fullskaliga demonstrationen av hur empiriska analyser av kulturella fält kan gå till. Forskningsprogrammet har inspirerat humanister och samhällsvetare runtom i världen.

De kulturella fälten – litteraturens, konstens, filosofins, vetenskapens, religionens fält – är ett särskilt slags sociala fält, knut-

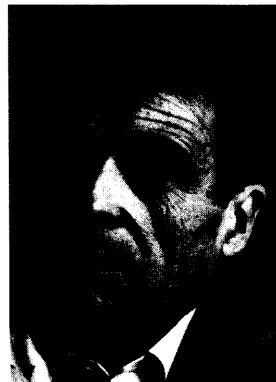
na till Kulturen i Bourdieus mening, dvs den dominerande, auktoriserade, legitima kulturen, ungefärligen vad som i Sverige brukar kallas finkultur.

LITTERATURENS och konstens fält befolkas av författare, konstnärer, förläggare, gallerister, kritiker, kulturjournalister, konst- och litteraturforskare etc. Här finns institutioner såsom förlag, museer, gallerier, universitetsinstitutioner och akademier, kulturtidskrifter och dagstidningarnas kultursidor. Det som mer än något annat står på spel i striderna inom dessa fält är vad som skall räknas som god litteratur och konst, jämte den legitima rätten att döma i frågor om litterär och konstnärlig kvalitet. Det som här produceras är inte bara dikter och tavlor. Även genrerna och stilarna, värdena och bedömningsgrunderna, ja författarna själva, konstnärerna och kritikererna och de livsstilar som odlas inom olika kottier, är skapelser

PROLOGEN om Flauberts *Hjärtats fustran* är fullkomligt magnifik. Bourdieu föresätter sig där att inuti denna roman urskilja de tunga maktfälten i franskt samhälle – men inte genom att studera »typer» eller speglingar av den »socioekonomiska bakgrunden». Nej, han förvandlar Flaubert själv till en sociolog som granskar det subtila känslösvället och blickarna som utväxlas mellan de

vilkas historiska och sociala uppkomstbetingelser Bourdieu vill spåra.

Något av det mest fängslande i *Konstens regler* är analyserna av den gigantiska kollektiva möda som erfordrades för att fram-

bringa den litterära och konstnärliga modernismen – och Bourdieu försöker leda i bevis att med modernismen uppstod något än mer epokgörande, nämligen litteraturens och konstens fält. Fälten själva är de egentliga huvudpersonerna i *Konstens regler*.

DET SÄREGNA med Bourdieus historieskrivning är att den famnar så mycket. Nya tekniker för att skriva eller måla, nya sätt att betrakta och uppfatta konstnärliga verk, nya värdeskalor, nya sociala typer (konstkännaren,

många personerna i tidens maktkonstellationer. Skildringen av hur det litterära fältet erövrar sin självständighet genom att övervinna den direkta överkastelsen under marknaden och upprätta sin egen konstitution är ett slags hjältepos: det är smutsigt, det är ädelt, det är liksom glittrande.

Göran Greider, *Aftonbladet*

esteten, bohemen, dandyn och mot slutet av artonhundratalet den intellektuelle), en ny skiljelinje mellan smal avantgardistisk och bred borgerlig konst, en motsvarande polarisering mellan avantgarde och mainstream bland konstutövarna, förläggarna, kritikerna och publiken – allt detta och mycket mer därtill samverkade under loppet av artonhundratalet till att driva konsten och litteraturen mot en allt högre grad av självständighet i förhållande till utvärtes makter.

BLAND ALLA Bourdieus böcker är *Konstens regler* den jag tycker mest om. Det beror nog på att den mellan raderna är en maskerad självdeklaration eller självbekännelse. Med en sådan läsning blir det lättare att förstå Bourdieus kärleksfulla behandling av Baudelaire, Flaubert, Maupassant och de andra hjältarna i den konstnärliga befrielsekampen. Han hävdar att den franska litteraturen och konsten i slutet av artonhundratalet erövrade en aldrig senare överträffad grad av autonomi. Denna självständighet var en förutsättning för utvecklingen av de specifika litterära och konstnärliga verktygen, samtidigt som den innebar en frigörelse från beroendet av yttre makter (staten och dess institutioner och akademier, den penningstinna bourgeoisie, kyrkans män, politikerna och ideologerna).

En sådan autonomi är just vad Bourdieu önskar för samhällsvetenskapens räkning. Han tror uppenbarligen att forskarna har åtskilligt att lära av författarna och konstnärerna.

utdrag ur Donald Broady
inledning till *Konstens regler*

Pierre Bourdieu
Konstens regler
Det litterära fältets
uppkomst och struktur
Förord av Donald Broady
Översättning: Johan Stiernma
ISBN 91 7139 116 9
Symposion 2000.
524 sidor, hft. Pris c:a 430:-
Bokklubbspris 290:-

Att förklara kvinnoförtrycket

Pierre Bourdieus *Den manliga dominansen* är en märklig liten bok, omfångsmässigt lika anspråkslös (130 sidor) som anspråksfull i sin ambition: att vetenskapligt förklara den uråldriga, men fortfarande högst vitala, institution som kvinnoförtrycket utgör. [...]

UTGÅNGSPUNKTEN för boken är övertygelsen om att den manliga dominansen har funnits lika länge som det funnits män och kvinnor, och att det inte finns mycket som tyder på att denna ordning i grunden är utmanad. De ständigt återkommande påståenden om att kvinnor har fått det så mycket bättre – särskilt på sistone – avfärdas som enbart »naiva och naivt normativa» antaganden som ytterst tjänar till att förneka underordningen.

BOURDIEUS feministiska hållning är således uttalad och radikal. Trots att han gärna vill behålla en skiljelinje mellan politik och vetenskap, är boken i sin grundhållning en utmaning av patriarkala strukturer, och måste läsas som en uppmaning till förändring av könsrelationerna.

Maria Wendt Höjer,
Göteborgs-Posten

TITELN PÅ Pierre Bourdieus nya bok, *Praktiskt förnuft. Bidrag till en handlingsteori*, kan förleda en att tro att Bourdieu här presenterar sin etik. Det är ju vad som vanligen menas med »praktiskt förnuft». Men denna bok är snarare en mosaik av hans sociologiska tänkande, en slags »bärbär» Bourdieu.

Erik Berggren, *Arens*

Pierre Bourdieu
Praktiskt förnuft
Bidrag till en handlingsteori

Övers: Gustaf Gimdal
& Stefan Jordebrandt
1999. 202 sidor, hft.
Pris c:a 245:-
Bokklubbspris 180:-

Pierre Bourdieu
Den manliga dominansen

Övers: Boel Englund
1999. 143 sidor, hft.
Pris c:a 200:-
Bokklubbspris 150:-

Pierre Bourdieu
Kultur och kritik

Förord: Bengt Gesser
Övers: Johan Stiernma
2 uppl. 1997. 300 sidor, hft.
Pris c:a 260:-
Bokklubbspris 185:-